

## Plačiajame Pasaulyje

### BRAZILIJŲJE

Brazilija praėjusiais metais eksportavo į užsienius beveik 30.000 tonų šaldytos mėsos, už kuria buvo gauta 19 milijonų dolerių.

Minas Gerais estade, Irajá mieste projektuojama statyti didelį baltojo cimento Portland fabriką, kurio statyba kainuos virš dviejų milijardų kruzeirų.

Šiomis dienomis Brazilijoje išleisti ir pasirodė apyvartoję nauji 10.000 kruzeirų banknotai.

Brazilija veda derybas su Bolivija dėl požeminių degančių dujų platesnio importo. Jei pavyks susitarti, numatoma iš Bolivijos į Braziliją pastatyti didelį dujų vamzdį per kurį būtų tos dujos traukiamos ir naudojamos šviesai ir kurui, sutaupant daugiau elektros energijos pramonės sritims.

Rio de Janeiro vyskupas D. Antonio Macedo užtikrino kad ateinančiais metais Brazilija tikrai aplankys šv. Tėvas Povilas VI-sis.

Buvęs São Paulo estado gubernatorius Prof. Carvalho Pinto, kaip kandidatas į senatorių valdžios partijos ARENA važiavė po didesnius esančius miestus su savo politine propaganda.

Brazilijos užsienių reikalų ministras Juracy Magalhães išvyksta į Italiją, kur Romoje plėmininkaus vietos ambasadorių Europoje konferencijai, prasidėjusiai rugsėjo 10 dieną. Brazilijos ambasadorių konferencijoje bus aptarti šios šalies santykiai su Europos valstybėmis.

Naujas Brazilijos Konstitucijos projektas jau paruoštas ir įteiktas Respublikos Prezidentui maršalui Castelo Branco susipažinti.

Vetos spaudos žiniomis, naujos konstitucijos projektas bus svarstomas tiksliai po parlamento ir senato rinkimų, kurie įvyks šių metų lapkričio 15 dieną.

KOM. KINIJA. Pašalintas iš savo pareigų prezidentas Mi Chau Chi Cai, kuris buvo šalininkas susitarimo su Sovietų Rusija ir Š. Amerika. Ji pašalinus Pekino mieste kilo

demonstracijų banga prieš sovietus. Kiniečiai studentai apmėtė akmenimis sovietų ambasados rūmus Pekine ir smarkiai apdaužė du rusų ambasados valdininkus.

TURKIJŲJE įvyko labai didelis žemės drebėjimas, per kurį žuvo apie 3.000 žmonių. Medžiaginiai nuostoliai labai dideli.

Maskvos valdiška knygų leidykla «Politizdat» išleido gausiai iliustruotą 456 puslapių knygą apie «Senąjį Testamentą». Vos pasirodžius knygai rinkoje, jos 100.000 egzempliorių laida buvo išpirkta per kelias minutes.

Š. Amerikoje, Naujorko valstijoje mirė visame pasaulyje pagarsėjęs dainininkas ir kino aktorius Jan Kepura, sukaukęs 66 metų amžiaus. Jis buvo lenkų kilmės, bet pagarsėjęs ne Lenkijoje.

Tarp sovietų valdžios ir Italijos automobilių fabriko «Fiat» vadovybės jau pasirašytas oficialus kontraktas dėl tokio fabriko statybos Sovietų Rusijoje, kuris kainuos 800 milijonų dolerių.

Urugvajaus valstybė pergyvena didelį politinį krizį, kurį iššaukė komunistinė subversyvinė veikla, remiama iš Pekino Maskvos ir Kubos sostinės. Havanos įvairūs streikai, komunistinė agitacija ir neramumai privedė šalį prie sunkios ekonominės padėties, kurios valdžia nepajėgia sutvarkyti. Kalbama apie prezidentijalinės sistemos įvedimą, kad tuo būdu suteiktus daugiau galios valdžiai kovoti su subversyvine komunistų veikla.

Čilės komunistų partijos įvyko visiškasis skilimas į dvi dalis. Viena dalis laikosi Maskvos, kita Pekino instrukcijų. Abi grupės pradėjo aršią kovą viena prieš kitą.

## Pavergtoje Lietuvoje

### NAUJI ATLYGINIMAI AR BUS GERIAU?

Šią vasarą didžiama dabartinių Lietuvos žemės ūkio darbininkų susilaukė permainos savo gyvenimo sąlygose. Rugsėjo pradžioje visi turėjo gauti iš anksto nustatytą atlyginimą už darbą kolchozuose šio mėnesio. Nuo šio visuose kolchozuose darbo atlyginimas turės būti išmokamas kas mėnuo, ir jis bus visiems žinomas apskaičiuotas nustatytomis normomis, nepaisant galimų derliaus ir numatomų pajamų svyravimų.

Ligšiol garantuotą atlyginimą bandė mokėti tik nedidelė Lietuvos esančiųjų kolchozų dalis. Todėl daugumai kolchozuose, ypač laukuose dirbantiems atlyginimas už darbą iš anksto buvo tik spėjama ir neuztikrinto dydžio. Atlyginimą mokėjo tik kartą metuose, sausio mėnesį apskaičiavę pasibaigusiu metų ūkininkavimo pasekmes. Blogiausia buvo tai, kad dirbančiųjų atlyginimas buvo numatytas į paskutinę vietą mokėjimų eilėje. Pirmą turėjo būti atliktos prievolės Rusijos valstybei, paskui turėjo būti apmokėtos sąskaitos už visus pirkinius (aširas trąšas ir kt.) už visus patarnavimus (administracijos traktorininkų ir kitų specialistų atlyginimas) turėjo būti sudarytas sėklų fondas apmokėtos statybų ir kitų ūkio gerinimo darbų išlaidos ir tik kas po to likdavo, galėdavo būti padalinta darbininkams proporcingai pagal jiems užrašytą darbdienų skaičių.

ŠESTAS GARBĖS LĖIDĖJAS IŠ RIO DE JANEIRO  
TAI P. VYTAUTAS PETRONIS  
Visų «Mūsų Lietuvos» skaitytojų nuoširdus ačiū ir  
į geriausią linkėjimai!

## Lietuvių Visuomenė

Lietuviškosiems São Paulo organizacijoms jau seniai rūpėjo pasisakyti aktualiais mūsų kolonijos reikalais, kurie pažeidžia ne tik vienos ar kelių organizacijų veiklą, bet patį visą organizuotą bei neorganizuotą lietuvių visuomenę.

Šitie mums visiems rūpimieji reikalai šiuo metu pirmoje eilėje yra šie:

1. Lietuvių Tėvų Jėzuitų veikla ir darbo sąlygos São Pauloje.

2. Lietuvių Sąjungos Brazilijoje, kaip lietuvių jungtinės organizacijos vaidmuo mūsų visuomenėje.

Žemiau pasirašiusieji lietuvių organizacijų atstovai, jau seniai savo organizacijų narių buvo prašomi viešai nušviesti tų dviejų svarbių reikalų tikrą padėtį, juo labiau kad gaudų gandai, atsakingų bei neatsakingų asmenų pareiškimai ir lietuvių vietinėje bei pasaulio spaudoje pasirodę straipsniai — prieštarauja vien kitiems tuo būdu paruošdami dirbą savitarpiai nepasitikėjimui, ginčams ir net sudarydami pavojų bendriems lietuvių reikalams.

Lietuvių Tėvų Jėzuitų veikla São Pauloje apima ir jungia visus lietuvius. Tėvai Jėzuitai dirba ne atskiroje kokioje organizacijoje, bet visų lietuvių labui.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje nėra nei srovinė, nei profesinė, nei kita kokia uždara organizacija. Ji yra visų lietuvių organizacija, kuriai savo laiku buvo pavesta administruoti ir valdyti kolonijos reikalams paskirtą turtą.

Tad šiem dviems visiems lietuviams bendriems reikalams aptarti sekė rugsėjo 18 d. 15 val. Zelinoje Secelių Pranciškiečių Gimnazijos salėje, rua Campos Novos, 219, yra šaukiamas visų lietuvių susirinkimas.

Šame susirinkime yra kviečiami dalyvauti visi lietuviai — es, organizacijų nariai, ar ne, o ypatingai pageidaujamas mūsų jaunimo dalyvavimas.

Susirinkimo tikslas kultūringai ir rimtai pasisakyti mums rūpimais klausimais, išaiškinti svarstomųjų reikalų tikrą padėtį, išklausti kompetentingų asmenų nuomones ir viešai pareikšti lietuvių nusistatymus tais klausimais.

Svarstyti klausimai betarpiškai paliečia Lietuvos Sąjungos Brazilijoje Valdybą ir Revizijos Komisiją bei Sąjungos narius. Tad Valdyba ir Revizijos Komisija ir Sąjungos nariai yra maloniai kviečiami susirinkime dalyvauti. Jų dalyvavimas patarnaus bendriems reikalams nušviesti.

Susirinkimo iniciatoriai pareiškia kad susirinkimas bus pravestas kultūringai ir draugiškai, kaip ir pridera lietuviams. Mūsų tikslas vienas: nešališkai išaiškinti visus abejotumus bei neaiškumus ir atvirai pareikšti lietuvių visuomenės nusistatymą bendrais lietuviškais reikalais.

### PASIRASĖ:

J. Matelionis, Vyrų Brolijos pirmininkas  
J. Kutkienė, M. K. Draugijos pirmininkė  
M. Kleizienė, Maldos Apaštalavimo pirmininkė  
V. Vosylius, «Žilvičio» Tėvų Komiteto pirm.  
A. Vinkšnaitytė, «Ateitis» Stud. Sąjungos pirm.  
P. Žarkauskas, Dr. Basanavičiaus Mokyklai remti būrelio pirmininkas V. Anastacio.

### AR NE KLASTA?

Tai yra rusų komunistų partijos teorinė klasta daugiau kaip 30 metų Rusijoje ir jau beveik 20 metų Lietuvoje vartojama negailestingai išnaudoti žemės ūkio darbininkams, tiems buvusiems žemės savininkams bei jų vaikams. Mat dirbantieji kolchozuose yra pavadinami kolchozų «nariais», atseit kolchozų šeimininkais, kurie patys ūkininkauja nemokamai ir amžinai jiems duotoje žemėje. Dirbi visiems tenka kaip samdiniams, o tik atlyginimą gauti — kaip šeimininkams.

(pab. iga 6 pus)



Benjamin Franklin 1769 metais atrado Golfo srovę, kuria dabar ypatingai susidomėję studijuoja USA mokslininkai.

Golfo srovės vanduo yra šiltesnis, negu ją supančios jūros. Nors ir nustoja daug šilumos pereidamas Atlanto vandenyną, tačiau turi įtakos į visą Europos klimata.

Ši jūros «upė» prasideda Karibų juroje (1) ir susijungia su šiaurės Ekvatoriaus srove (2). Toje vietoje ši nuostabi jūra turi 64 km pločio ir 600 metrų gilio. Ji teka 6 km greičiu į valandą.



## Traukiniai Rieda Mirtin

IŠ KELIONĖS SIBIRAN 1941 METAIS  
ST. RUKIENĖBOLŠEVIKINIAI UKAI  
PIRMĄ KARTĄ

Aš mėgau visus kišti nosį pirmoji. Dabar man rūpėjo ir norėjosi žinoti, kaip tie bolševikiški ukiai atrodo. Žiūriu atydziai ir stebiu pralekiančias laukų platumas.

Pro šalį lekia rusų kaimai. Trobos blogos ir neremontuojamos, stogai pasišiaušę ir kai kur tik nuogi grebėstai bekyšo. Daug trobų jau baigia griūti. Niekur nesimato nei tvorų, nei darželių su gėlėmis. Lyginam šias gyvenvietes su Lietuvos ūkininkų sodydomis ir labai nusiviliam.

Kurgi pagaliau yra tas kolchozas. Dar su didesnių dėmesiu stebime apylinkes. Štai didelis kaimas. Nuošaliau stovi didelis namas. Net lijo pristatyta ilga eilė tvartų su ventiliacijos kaminieliais. Pasitai statyti iš senos ir įvairios medžiagos. Greta stovi kitas siauresnis ir žemas pastatas. Tai greičiausia bus daržinės Sankiu visus pasižiūrėti tos sodybos. Pasiginėję prie jos išvados, kad dabar matome jau tikrą kolchozą. Ir didžiausias nusivilimas..

## PALYDI AKMENIMIS

Ir vėl maža stotelė. Traukinys nestoja. Ant pylimo stovi būrelis jaunuolių. Jie ką tai mums sako grūmoja kumščiais ir svaido akmenimis. Aišku, jiems pasakyta, kad čia vežami buržujai, kapitalistai ir išnaudotojai. Atsirado velniui pasidavusi «dūšia», kuri suorganizavo komjaunuolius ir ir liepė mus palydėti akmenimis. Šį įvykį išbarabans spaudoje ir pasakys: «Štai kaip liaudis neapkenčia kapitalistų ir siunčia jiems pra-

keikimus».

Iš šių jaunuolių nieko gero negalima laukti. Tai prieauglis NKVD tardymų kameroms kuriose tardomiesiems nulupinėjami nagai, išmušami dantys ir išnarinami sąnariai. Tai prieauglis žudymo požemiams kuriuose iškankintos aukos palydomos anapus su kulka į pakaušį.

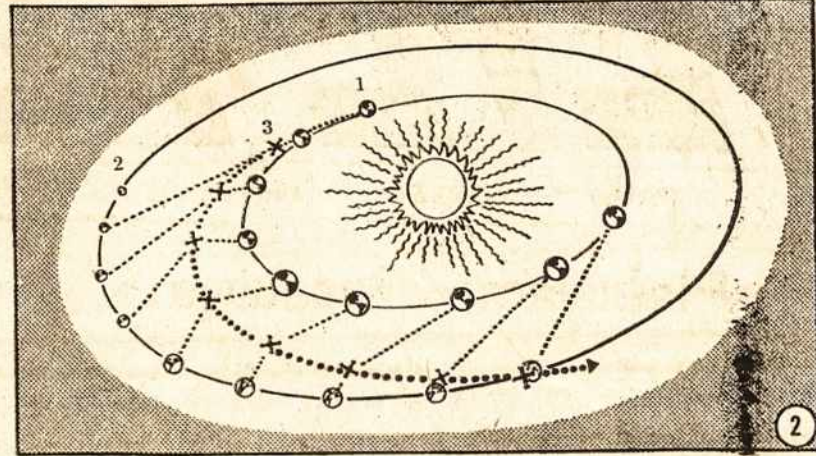
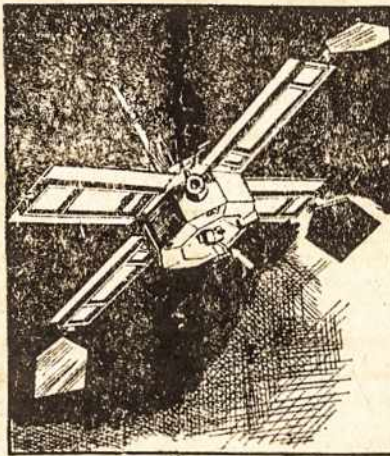
## Kuo JIE NUSIKALTO?

Kuo nusikalto komunistams mūsų vagonė į kalnų žmonės? Ant narų sėdi susirietusi Elena Švalkuvienė. Ji yra doras Lietuvos ūkininko dukra. Jos tėvai mylėjo Lietuvą. Jie išmokė vaikus mylėti Lietuvą.

Kietu darbu sukrovė tėveliai dukrai kraitį. Ir margą skrynią drobelėms padirbdino. Irenutė nesėdėjo rankas su dėjus. O darbelio ir galų nesimatė.

O tu mėlynasis lineli! Kiek apie tave dainų sukurtas kiek daug drobelių iš tavęs išsautas. Ir čia tremiamoji spėjo apsiukti ir melsvųjų linelių lauke pasišvaistyti. Greitai kraitinė skrynja prisipi dė baltomis drobėmis, diminiiais rankšluosčiais ir servetinėmis staltiesėmis, kurie mirgėjo raštų raštais kaip margas mūsų dainos genelis išrašytas.

Daug pas ją buvo piršlių, daug peršamųjų pasirodydavo, bet visi buvo ne prie širdies. Bet vieną kartą susitiko Petrą, kuris jai buvo likimo lemtas. Vienas kitam patinku kartu gyvenimo keliai subėga. Jie sukūrė laimingą šeimą ir gyveno tėvų ūkyje. Tačiau ir jie nusikalto mūsų krašto grobikams ir buvo atplėsti nuo savo gimtųjų namų.



MARINER 4 Norėdami gauti tikslesnes informacijas, negu teleskopo pagalba, U.S.A. erdvės tyrinėjime mokslininkai sugalvojo Mariner 4. Jo paskirtis buvo prisitarti prie Marso nufotografuoti jo paviršų matuoti atmosferos spaudimą ir magnetinį lauką. Tuo metu Mariner 4 perdavė žemėn 214.000.000 klm atstume.

Braižinys rodo žemės (1) Marso (2) ir Mariner 4 (3) orbitas. Po 228 dienų skridimo kai Mariner 4 buvo padaręs 520.000.000 kilometrų kelio pralėkė pro Marsą ir įėjo į Saulės sferą skridamas po 16.000 klm, į valandą. Dėl Mariner 4 didelio nuotolio jo komunikacija su žeme užimdavo 12 minučių. Būdamas 16.000 klm. nuo Marso Mariner 4 pradėjo jį fotografuoti kas truko 25 minutes, pačiam Mariner 4 pateko į vietą, kur matėsi tik tamsioji Marso pusė ir nieko daugiau negalėjo nufotografuoti. Arčiausiai Marso Mariner buvo 9.789 kilometrų nuotoly.

## IŠARDYTOS ŠEIMOS

Dabar sėdi Elenutė kampu tyje ant narų ir per jos skruostus riasi tyros, kaip paliktos tėviškėlės laukų rasa ašaros. Vyrą enkavedistai išsišaukė iš vagono ir kaž kur nusiavedė. Ji dar norėjo jam įduoti pilko Lietuvos milo sermėgą, bet mūsų sargai neleido. Liko viena tik su greitomis paruoštomis rūbų maišeliu ir su sielvarto spaudžiama širdimi važiuoja viena nežinon Abiems, nors svačiose ir nežinomose šalyse, būtų tikresnės dieneles. Dabar ji kenčia dvigubai: už save ir už vyrą. Visos moterys veikia krūvinomis ašaromis ir nesuranda atsakymo, kodėl atskyrė nuo šeimų vyrus ir ką su jais padarys.

Tokių išdraskytų šeimų mūsų ešalone šimtai, o likusių mažų našlaičių klyksmas su graudentų ir kiekiausias širdis.

Mūsų vagonė serga ir nuolat verkia vaikai. Raštikienė kaip įmanydama juos ramina. Ma-

tyt, kad jie turi temperatūros, nes veidukai raudoni ir viduriuoja. Greta sėdinti kaimynė atranda indelį su mėlynių uogiene. Ji pradeda vaikus gydyti ir jiems sako, kad nuo

uogyčių bus geriau ir pilvuko neskaudės. Kai mūsų egzektoriai suimant liepė paslėpti šešiom savaitėm maisto, tai Elena A greitomis pasiėmė ke

(pabaiga 3 pusl.)

## ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitus dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kitą darbą.

Rezidencija

R. Joaquim Piza, 204  
Tel 31 2548

Raštinių

R. 15 de Novembro, 244  
4.0 - Sala 19 - Tel 37-0324  
no 14,00 iki 18,00 val.

## JAKUTIS &amp; LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

A Mykolaitis Putinas

## SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861-1864

XXXI

(tąsa)

— Steponai, — užkaltino jį Mackevičius, — ar žinai, kad aš tavo sūnėną Petrą išvežiau pas dėdę į Lydiškes? Steponas nusilenkė:

— Girdėjau. Dėkui, kad pagelbėjote. Čia jam nebuvo gyvenimo.

— O tau kaip čia?

— Nieko, kunige, aš patenkintas.

— Žemės norėtum gauti?

— Žemės — nežinau. Atpratęs tik laisvės pasiilgau.

— Ir pagalvojęs pridėjo:

— Man tai dar nieko. Po nas žmoniškas. Bet kitiems tokiems kaip aš..

Jis nebaigė sakinio tik beviltskai mostelėjo ranka.

— Kaip ga voji, Steponai? Kas mums būtų reikalingiau šia, jei sukilę nuverstume valdžią? — kvotė jį toliau

Steponas duodasi kvočia mas. Jis žino, kad Mackevičius nepraleidžia progos tapasikalbėti su kiekvienu, kas jį sudomina. Ir piktam to nepanaudos. Tad atsako atvirai:

— Sunkus tai klausimas kunige. Lengvesnio gyvenimo reikia. Žmonėms žemės reikia. Mokslo reikia, reikia, kad tave žmogum, o ne gyvuli laikytų. Kad savame krašte reikalą sava kalba atitekti galėtum. Kad už darbą teisina gą atpildą gautum. Daug ko reikia. Kai pagalvoji, tai kad viskas būtų kitaip negu dabar.

— Daug tu nori, Steponai, — atsiduso Mackevičius. — Bet nepasakei, ko tu pats sau norėtum.

— Ét ką jau čia aš! Ne bent kad senatvėj kur galvą priglausti turėčiau.

— Ar eitum, jei prasidėtų

sukilimas?

— Eičiau, kunige. Kad kiems geriau gyventi būtų.

— Na lik sveikas, Steponai! Kunigas stipriai paspaudė liokajaus ranką.

Išvažiavus iš kiemo į kelią jis giliai atsikvėpė vėsiu šviesių vasaros priebandų oru.

Važiavo lėtai, tylėdami, su simąstę. Mackevičius, matyt, nenorėjo leisti su Dimša į jokias kalbas. Jis pasistatė savo pilko apsiautalo apikaklę, užsimaukšlino ant akių skrybėlę ir duodamas Dimšai vadeles, tarė:

— Pavaziuok pona Dimša, bent ligi kaimo. Mane kažko dėl snaudulys apėmė.

Jis atsirėmė į pasostės atramą, apsiklostė skvernais keliu ir atrodė besnaudžias. Dimša, kreivomis žvilgtelėjęs į kunigą, nusisypsojo. Žinojo jau jis šituos «snaudulius»: kunigas ne snaudžia, o galvoja. Tai matyt iš jo sutrauktų antakių ir kietai sučiauptų lūpų.

Taip, Mackevičius galvojo. Nelinksmi galvojo Krutinėje

jauntė tuštumą. Širdį slėgė nerimastis smilkiniuose tvinksejo kraujas. Jis jautėsi pavargęs. Jis šiandien daug patyrė, daug prisiklausė ir pat daug kalbėjo. Jis visur daug kalba. Nepraleidžia jokios progos. Bažnyčioje, kaimiečių su eigose, svečiuose. Žodis — šiandien jo puolamasis ginklas. Ateis laikas, kada jis pavartos ir kitokį ginklą. Jis jį parems savo žodį.

Mackevičius galvoja apie tai, ką jis pasakė pas Survilus. Pergromuliuoja savo kalbą. Jis patenkintas, kad kalbėjo apie liaudies jėgą, jos ištvėrmę ir atsparumą. Tegutiek ponai nemano, kad Lietuvos valstietis — tai vien tik nuolankus vergas, apsilėdilis ir skurdžius.

Dabar kunigas pats savyje pratęsia savo mintis apie liaudį. Gal ne tiek mintis, kiek savo jausminį santykį su kaimo žmonėmis. Jam širdis susispaudžia pagalvojus apie jų buitį, apie jų gyvenimą. Tie aiskani vaikai, tos be laiko pasenusios moterys! Na, dar

jaunimas su savo dainomis ir žaidimais. Bet kaip trumpa ta jaunystė!

Ir štai Mackevičiaus krutinėje šmėkstelėja baiminga nuojauta. O gal tas jaunimas pasmerktas žūti? Ar jie laimės? Gileus susimąstymo valandomis, kai viskas aplinkui nurimsta ir jis paskęsta į savo sielos glūdumas, šturpus nujautimas, va taip kaip dabar, nuveria jį visą: mes nelaimėsime, me žūsimė... mūsų laukia kartavės ir caro bu delių kulkos. Pagaugais nu eina kūnas, bet tik vieną aki mirką, Mackevičius papurto galvą ir kietai sugniaužia dešinę. Jis ne tik niekam kitam, bet ne sau pačiam nėra prisipažinęs, kad tokia nuojauta kai kada sujūnda jo sielos gemėse. Jis čia pat pasmaugia ją kaip nuodingą gemalą. Ne! Jis niekad neabejojo savo veiklos teisingumu, ir tegu niekas tuo neabejoja!

(B. D.)





# LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»  
RUA LITUANIA, 67  
SÃO PAULO, 13 S.P.  
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: Cr.\$ 5.000, visoje P' Amerikoje. RĒMĒJO PRENUMERATA Cr.\$ 10 000. GARBĒS PRENUMER. Cr.\$ 15.000. Atskiro numerio išleidimas Cr.\$40.000  
Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 100

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako

## KAM TAS SUSIRINKIMAS?

Paskutiniame ir šiame M L numeryje idėtas skelbimas, jog yra šaukiamas viso São Paulo lietuvių susirinkimas Zelinėje, rugsėjo 18 d. Visuotinas lietuvių susirinkimas yra toks retas ir nepaprastas atsitikimas mūsų kolonijos istorijoje, kad negalima jo nepaminėti ir vedamuoju straipsniu juo labiau, kad daugybei lietuvių nėra žinoma, kieno ir kam iš tiesų toks susirinkimas šaukiamas, ir todėl neaišku net, ar verta, ar neverta jame dalyvauti.

Redakcijos žiniomis, visuotiniam S. P. lietuvių susirinkimui šauktį reikalais rūpintis pradėjo lietuvių katalikiškųjų organizacijų valdybos, kurių pirmasis pasitarimas įvyko pas p. P. Šimonį. Toliau į pasitarimus įtraukti ir kiti kolonijos lietuviai vyrai ir moters kuriems lietuviški reikalai visuomet buvo ir yra arti prie širdies.

Kam toks visų lietuvių susirinkimas šaukiamas? Todėl, kad, organizatorių nuomone, esą, iškilę S. Paulyje tokių svarbių reikalų kurių nė viena organizacija negali išspręsti pati viena ir dėlto yra reikalinga visos liet. visuomenės talka

Kai prieš eilę metų S. Paulo lietuvių kolonija staiga atėjo trijų mokyklų rūmų tai šiandien daug kas sako: «Mokyklos buvo visos lietuvių kolonijos turtas. Niekas, nė konsulas nė Sąjunga nė mokytojai ar kas kitas neturėjo teisės jų parduoti, neatsiklausę visos lietuvių visuomenės». Čia nesilmame spręsti kiek tokia nuomonė teisinga, kiek neteisinga, isgi daugelio rimtų žmonių įsitikinimu dabar vėl gresia pavojus ir likusiam lietuvių visuomenės turtui. Vieni skelbia, kad tą turtą jau pasiėmę jėzuitai ir atiduosią Romai. Kiti skelbia, kad mokyklos būsiąs parduotos, o už gautus pinigus būsiąs perkamas miesto centre didelis restoranas ar viešbutis, kurs duosiąs gražaus pelno. Treti sako, jog pardavus bent vienus rūmus pinigus būsiąs galima įnešti į Lietuvių Tautos Fondą Amerikoje Tokioms ir panašioms žinioms skraidant po S. Paulį, nenuostabu, jog žmonės nebežino, kas tiesa, kas išmisia, ar iš tiesų yra koks pavojus lietuvių turtui, ar jo nėra.

Visiems tokiems ir panašioms gandams išsklaidyti ir lietuviškai visuomenei painformuoti šaukiamas minėtas visuotinis S. Paulo lietuvių kolonijos susirinkimas. Susirinkimo

(pabaiga iš 2 pusl.)

lis indelius mėlynių. Dabar tos uogos atstoja vaistus.

Bronė P. sukrista iki sielos gelmių žiūri į vieną tašką. tyli, o ašaros plaukia upeliais. Jos vyrą išsišaukė ir nusivarė. Tai buvo padaryta taip greitai, kad nepėdėjo jam nei maiso, nei drabužių įduoti. Jų trys vaikučiai liko pas senelę

SENELIAI VYKSTA KARTU

Vargšė senutė. Ir jai atėjusiai apkartino senatvės dienas. Ji lieja ašaras dėl savo vaikų likimo. Susirūpinusi žvelgia ateitin ir ieško būdų, kaip čia išsaugoti ir išauginti likusius našlaičius. Dingo rami senatvė ir prasidėjo vergo ir rūpesčių dienos

O stotyse pasiūčiodami iš žmogaus, plakatai šaukia: «Molodym vezde u nas doroga

starikam vezde u nas pačiot — «Jaunėms visur pas mus atviras kelias, seniems visur pas mus pagarba» Tai tau ir pagarba seneliams. Dabar daug susirado tokių senelių, kuriems išvežus tėvus reikia auginti anūkičius. Dugeliui tetų ir dėdžių paliko brolių ar seserų vaikai. Buvo ir tokių atsitikimų kad visai svetimi žmonės paėmė iš tremiamųjų vaikus, nes jie žinojo kad tokiose trėmimo sąlygose vaikai neišliks gyvi.

Mačiau kaip iš vieno vagono greičiausiai sesuo. — pasidėmė kelių mėnesių vaikutį ir nusinešė. Tai didžiausia žmonių gyvedime tragedija. Vaikai netenka tėvų tėvai visam gyvenimui praranda vaikus. Niekada tėvai nesuras tų vaikų, kuriuos jie kelionėje pametė.

(Bus daugiau)



Šiaurės amerikietis Msgr. J. Romaniello išrišo sukūrę kinų pabėgėlių maitinimo problemą. Jie gaudavo maistą bet negalėdavo jį tinkamai pasinaudoti, nes trūkdavo pečių ir kitų priemonių jį tinkamai pagaminti.

Kun. J. Romaniello su kitais savo pagalbininkais sukombinavo makaronų motorinę mašiną. Per dieną padarydavo 225 klg makaronų. Makaronai kiniečiams yra mėliami ir išverdami paprasčiausiomis priemonėmis.

Šiandieną Msgr. J. Romaniello prižiūri darbą, kur padaroma 40 000 klg. makaronų per mėnesį. Jie yra veliai išdalinami tarp 310 000 pabėgėlių. Makaronams daryti mašinas įsigyti padėjo įvairios U. S. A. organizacijos.

Šaukėjai žino, jog visi susirinkimą neatėis. Bet jie tikisi, kad kiekviename miesto rajone — bairre atsiras dar tiek gyvų lietuvių kuriems tie reikalai rūpi ir kurie susirinkime dalyvaus. Dalyvauti kviečiama ir vyresnioji ir jaunoji, čia gimusioji karta, nes tie klausimai visus apeina. Esate kviečiami ir Tamsta.

Reikia tikėtis, kad S. Paulo lietuviai pasirodys tiek kultūringi ir subrendę, kad susirinkimas praeis nuoširdžioje, ramioje ir darbingeroje nuotaikoje ir prisidės prie visų neaiškumų išaiškinimo.

## Didysis Lietuvių Savaitgalis Amerikoje

Šie metai Š. Amerikos lietuviams yra labai dosnūs. Ankstyvas pavasaris atnešė net per kius gražiausius nusisekusius operos spektaklius. Jaunimo metų stovyklos. Jaunimo kongresas, lietuviška opera «Lokys», Dainų Šventė vėl didelio masto, daug darbo, daug lėšų ir pasiaukojimo pareikalavę, bet ir didelio pasitenkinimo atnešę įvykiai. Ir dar ne alas:

Rugsėjo mėn. 3-4 ir 5 dienomis, Amerikos sostinėje Washingtone šventinami lietuvių emigrantų šventovė Šiluvos Dievo Motinos garbei koplyčia. Pašventinimo proga šaukiamas Amerikos ir Kanados lietuvių katalikų religinis kongresas su turtinga religinio meno programa. Kongresanai suplauks tūkstančiai lietuvių. Juos aprašys didžioji Amerikos spauda, kalbės radijai, rodys televizijos visai Amerikai. Per radiją apie tai sužinos ir Lietuvos žmonės. Tuo visu galime tik džiaugtis ir didžiūotis ir galim net šventai pavydėti: kokie jūs laimingi Š. Amerikos lietuviai, kad įstengiate tokius didelius dalykus surengti! Kaip gaila, kad mes čia nė iš tolo negalim jums prilygti.

### ŠILUVOS KOPLYČIA

Š. Amerikos katalikai pasta tē savo sostinėje visų didžiausią krašto bažnyčią. Nekaltai Pradėtosios Marijos Mergelės garbei, kurią jie laiko savo krašto ypatinga globėja. Ta milžiniška katedra turi keletą dešimčių koplyčių. Ir kilo kam tai miatės, leisti koplyčiaš įrengti įvairioms Š. Amerikoje apsigyvenusioms tautybėms. Jos turi sukelti reikalingus pinigus, turi sudaryti savo planus, praveisti darbus ir tt ir tt. Pasiryta viena tokia koplyčia ir lietuviams. Pasiryta ne kur bažnyčios rūsyje kur yra yra daug įvairių koplytelių, bet pačioje bazilikoje, arti didžiojo altoriaus, tarp kitų didžiųjų tautų (Priešingoje nuo lietuvių koplyčios pusėje yra lenkų koplyčia)

J. Eksc. vy. k. V. Brizgys, pasitikėdamas tikinčiųjų lietuvių dosnumu, būdamas gyvai persiėmęs tikėjimu ir meile Marijai kuri apšventė Lietuvą 1608 m. išgelbėjo tikė

jimą ir per trejetą metų kėlė lietuvių tautos atsparumą, dorą ir Dievo meilę pasiūlymą priėmė. Jam atrodė, kad tokios koplyčios įrengimas Šiluvos Dievo Motinos garbei Amerikos sostinėje bus geriausias būdas padėkoti Marijai už visas iki šiol lietuvių tautai suteiktas malones ir parodyti visam pasauliui kur yra tikinčiosios lietuvių tautos širdis. Didžioji amerikiečių bazilika stovi Katalikų Universiteto parke ir nuolat yra lankoma tikinčiųjų ir turi tų ne tik iš visos Amerikos bet ir iš kitų pasaulio kraštų. Pro lietuvių įrengtą koplyčią metų būvyje praeis milijonai žmonių, kurių kiti prieš tai nebus gal net Lietuvos vardo girdėję ir čia ji pamatys Pamatys tikinčiosios Lietuvos dalelę, kuri šaukiasi Dievo Motinos gailėstin gumo ir pasaulio žmonių sąžinės, vergijai sunaikinti.

Koplyčią išpuosti buvo pavesta lietuviams menininkams kurie įdėjo visą savo širdį ir

gabumus. Jų planai buvo peržiūrėti pačios Katedros meno skyriaus direktorių ir patvirtinti. Pagaliau darbai baigti bereikia pašventinti.

### ŠVENTINIMO IR KONGRESO PROGRAMA

Rugsėjo 3 dieną, šeštadienį, jau 8 val. rytą prasidės kongreso dalyvių ir svečių registracija geriausiame Washingtono viešbutyje «The Statler Hilton». Vidurdienį atidarymas lietuvių spaudos parodos. 13 val. Liet. K. Kat. Federacijos kongresas, 14 valandą. Kunigų Vienybės seimas. 17 valandą koplyčios altoriaus konsekracijos pamaldos, 20 valandą muzikos—literatūros vakaras Statler Hilton pokylių salėje.

Rugsėjo 4 sekmadienį. Nuo 11 iki 13 val. religinė eisena procesija. 14 val. Šiluvos Šv. Marijos koplyčios dedikacijos iškilmės. 17 val. iškilmingas posėdis manifestacija Katalikų universiteto salėje. Kalbės J. Eksc. vysk. Pranas Brazys, MIC «Mūsų pareigos persekiojamai Lietuvai». 20 val. banketas, koncertas.

Rugsėjo 5 pi. madienį. 9 val. šv. Mišios Šiluvos Šv. Marijos koplyčioje. 10 val. posėdžiai: 1) Vargonininkų sąjungos ir muzikų seimas. 2) Lietuvių Moterų simpoziumas apie «Religiją ir tautiškumą moters gyvenime». 3) Pašaukimai ir lietuviai. 4) Jaunimo posėdis.

12 val. Lietuvių religinės šventės užbaiga. Kalbės J. Eksc. vysk. V. Brizgys «Pasaulečių apaštalavimas».

Negalėdami dalyvauti Washingtone, junkimės tomis dienomis bent savo mintimis ir maldomis su visais kongreso dalyviais, ir su visais Lietuvos žmonėmis, kurie ir šiemet bandys lankytis Šiluvoje, nors gal bus policijos trukdomi Šiluvos dienos tai lietuvių katalikų tikėjimo, vilties ir meilės atnaujinimo ir sustiprinimo dienos!

E. ame tikri. MARIJA MUSŲ NEAPLEŠ NIEKADA!





RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

## V. Zelina

Ši ketvirtadienį penktadienį V. Zelinos bažnyčioj vyks ypatingos pamaldos Šiluvos Dievo Motinai Marijai pagerbti, 19 valandą vakare. Pamaldas praves ir pamokslus pasakys Tėvas Jonas Bružikas S J.

Ko gausiau dalyvaukime bendroje maldoje su Lietuvais ir Amerikos lietuviais.

MELIUNŲ šeima praneša kad už mirusius šeimos narius, šv. mišios — egzėkvijos bus atlaikytos Vila Zelino e 3 d rugsėjo 8 val ryto, į kurias kviečia gimines ir pažįstamus pasimelsti.

Norintieji vyki į Ketvirtą Pietų Amerikos Lietuvių Kongresą Buenos Aires ateinančių metų sausio mėn. pabaigoje kartu su Liet. Kat. Bendruomenės choru ir sportininkais privačio užsirašyti ligi 1 d. spaliaus mėn, pas Prel. P. Ragažinską ir Liet. Kat. Bendruomenės choro valdybos narius.

### NAUJA PLOKŠTELĖ

V. Anastacio Dr. Basanavičiaus mokyklos rėmėjų būrelis ką tik išleido labai gražių lietuviškų dainų antrą plokštelę, Ji tikrai visiems patiks. Ir kaina patiks. Vos 5.000 kruzeirų. Galima gauti pas Tėvus Jėzuitus Mookoje, Vila Anastacio mokykloje pas p. St. Kubiliūną ir «Mūsų Lietuvos» spaustuovėje

## Mooca

Ši penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį bus ypatingos pamaldos Šiluvos Dievo Motinos Marijos garbei tėvų jėzuitų koplyčioje, rua Lituania, 67. Mooca. Pamaldas praves Tėvas Jonas Kidykas, S. J. Pamokslai bus sakomi tema: «Šiluvos Marija Lietuvos gyvenime tėvynėje ir emigracijoje». Penktadienį ir šeštadienį pamaldos bus lygiai 7 val. vakaro, o sekmadienį 5 val. po pietų.

### AUSROS CHORO NARIAMS

Choro repeticija įvyks ši šeštadienį tuojau po Šiluvos pamaldų t. y. apie 8 valandą vakaro, ne 7, kaip visada.

Už «Mūsų Lietuvą» užsimo kėjo: Jonas Lukoševičius 10.000 cr., p. inž. Z. Bačelis aukėjo 5.000 cr., raidėms įsi-

gyti. J. Palčiūnas 5.000 cr. prenumeratai ir 5.000 raidėms.

Atsiimkite «ŽVAIGŽDE» iš «M. L.» redakcijos; p. J. Vitkauskas ir p. Ona Gelažauskienė.

SERGA, Iš ligoninės namo parvežta p. Magdalena Peškauskienė, bet vis dar jaučia si silpną. Ją uoliai slaugo dukterys ir anūkės.

Stasys Žutautas irgi grįžo iš ligoninės.

Ūkininkas Pranas Kondrotas susilaužė šonkaulius.

Jonas Pečiūnas gydomsi namie. Jonas Deveikis gydo savo skaudamą koją.

Juozo Greičiaus sveikata stipriai pagerėjo. Tebeguli Animbi ligoninėje.

### RIO DE JANEIRO

#### «O GLOBO»

Didžiausias vakarinis dienraštis Rio de Janeiro mieste, rugpj. 5 d laidoje vėl įsidėjo žymioje vietoje lietuvių atstovų Kun. J. Janilionio, U. Gaulienės ir J. Saurusaičio nuotraukas, drauge su savo vyriausioju redaktorium Sr. Roberto Marinho ir viešųjų reikalų sekretorium prof. Valter Poyares. Kita nuotrauka tai lietuvių pamaldų, kurias atlaikė Tėvas J. Giedrys S. J. Prie nuotraukų pridėjo ribomomis raidėmis parašą: «LITUANOS HOMENAGEIAM O GLOBO» ir «O GLOBO — AMIG DOS LITUANOS. Dienraštis dėkoja lietuviams už atlaikytas sv. Mišias, kuriose savo laikraštį atstovavo 2 vyriausio redaktoriaus seserys: Heloisa ir Hilda Marinho su bendradarbiais Pericles de Barros ir Amauri Martins

Kun. J. Janilionis, atskirai apsilankęs redakcijoje, padovanojo 6 jos bendradarbiams savo leidinio «Christo Pensativo», o redaktoriui liuksusiu apdaru «Rūpintojėlio» trijulę su autografu.

Jau atrodė pasigydes iš džiuvos p. Fernandes Pfeiferis vėl atkrito ir turėjo atsi-

## JŪUKIAMAS Visos Lietuvių Visuomenės Susirinkimas

Rugsėjo 18 d. 3 val. po pietų. šaukiame visuotinį (São Paulo lietuvių visuomenės (ir jaunimo) susirinkimą) Susirinkimas įvyks Zelinoje, Seserų Pranciškėčių gimnazijos salėje, rua Campos Novos, 219.

### SUSIRINKIMAS SVARSTYS:

1. Bendruosius lietuvių kolonijos reikalus ir
2. Tėvų Jėzuitų veiklą ir darbo sąlygas São Paulyje.

### RENGIMO KOMISIJA

gulti ilgesniam laikui sanatorijoje, prie Terezopolio. Žmona, išnuomavusi savo butą kiems, su dukrele persikėlė gyventi į Rio de Janeiro esantį tadą.

Jonas Funkaitis baigdamas septintos dešimties k. yželį sunkiai sunegalavo. Jį slaugo sesuo Morta pati neseniai teisėjusi iš ligoninės, bet jau sustiprėjusi, Jonas gydomsi namie.

Fricas Saade, Marijos Stankevičiūtės vyras, restorano valgyklos savininkas miesto centre, operuotas Dr. Pedro Ernesto ligoninėje.

Visiems ligonims linkime greičiau susiprėti.

PRIMENAME, KAD VISAIS KONSULARINIAIS REIKALAIS BRAZILIJOS LIETUVIAI TURI KRĖIPTIS Į LIETUVOS PASIUNTINYBE RIO DE JANEIRO, Rua Mexico 98, sala 708

RIO DE JANEIRO lietuvių minės Tautos Šventę (rugsėjo 8 dieną) per pirmojo šėnadienio pamaldas lietuviams. Dalyvaukime ko gausiaus ai!

### ARGENTINA

Senųjų lietuvių organizacijų tarpe Berisso «Mindango» draugija užima svarbią vietą. Ten prasidėjo ir spietėsi pirmieji lietuvių tautiniai darbai. Per 35 rūs veikimo metus draugijos veidas labai pasikeitė. Labai daug senųjų veikėjų išsiskyrė iš gyvųjų tarpo, o jų vietas užėmė priaugantis jaunimas.

Savo veiklos 35-rių metų sukakčiai paminėti gegužės 7 dieną buvo surruoštas gra-

žus minėjimas kuriame atsilankė nemaža svečių iš Buenos Aires ir apylinkių. Šventės programoje pasirodė ir tam specialiai atvykęs Šv. Cecilijos Choras, kuriam vadovauja muz. Vaelovas Rymavičius Tarp sveikinusių kitų lietuvių draugijų vardu matėsi Susiv. Liet. Argentinų pirmininkas inž. Pr. Aleškevičius, Argentinos Lietuvių Centro pirm. Vyt. Balčiūnas, «Nemuno» draugijos pirm. Pr. Dulkė Lietuvai išlaisvinti Centro atstovas Kv. Runimas, «Laiko» administratorius P. Gudelevičius, Arg. Liet. Balso redaktorius K. Norkus ir kiti.

Draugijos vaidintojų grupė, kuriai vadovauja Pr. Strohia ta proga pastatė veiklą «Trys Mylimos»

(pabaiga iš 1 pusl.)

### ATLYGINIMAS NEKYLA SU UŽDARBIU

Lietuviai per 10–15 metų kolchozai maždaug pasivijo ar net pralenkė vidutiniškuosius Rusijos kolchozus. O vis tiek jų darbininkų darbo atlyginimas nepakilo aukščiau apgailėtino lygio. Tą liudija net vilniškė kompartijos Tiesa, kurioje valdinis ekonomistas rašė:

Prieš trejetą metų daugiau kaip pusė respublikos kolūkių už žmogaus darbo dieną

neįstengė mokėti nė po rublį (kartu skaičiuojant pinigus ir produktus, išduotus už darbą).

Taip buvo penkioliktaisiais metais nuo kolektozinės santvarkos pradžios Lietuvoj. Da bar, aštuonioliktaisiais metais didžiujasi nepaprastu pagerėjimu: esą, «pernai (t. y. 1965 m.) tokių kolūkių teturėjome vos penkis procentus.

Mat, pernai gerai nusisekė derlius tad darbo dienos vertė — bent statistikoje — išėjo vidutiniškai 2 rubliai 82 kapeikos. Tačiau visiškai neaišku, kas išėitų šįmet, kai išgėdo žiemkienčiai ir išgulė vasarojus.

Rusijoje įsitikinta kad tokie žemės ūkio darbininkijos engimas neapsimoka. Visiems kolchozams įsakė nuo šių metų liepos 1 dienos apskaičiuoti atlyginimą ne mažesni kaip sovchozuose.

Darbo atlyginimas kolchozuose vistiek pasilieka menkas: tikresnioji pragyvenimo «garantija» kolchozų darbininkams vistiek pasilieka ne darbas kolechoze (neišvengia ma būtenybė) o kolechoze dirbančiųjų šeimai (ne kiek vienam darbininkui) duodami savarankiškai naudoti sklype liai po 60 arų. Tačiau mėnesinės užtikrintos pajamos iš kolchozo — jau didelė pažanga, lyginant su tuo, kas lig šiol buvo Lietuvos kolchozų daugumoje.

«M. L.» administracijoje galima užsisakyti įvairiausių lietuviškų plokštelių. Jų kaina nuo 4 iki 6 dolerių, pridedas persiuntimo išlaidos. Gaudamos 2–3 mėn. bėgyje.



Jei norite susitikti su senai matytais pažįstamais. Jei norite malonioje draugystėje praleisti vakarą. Jei norite pasiklausti dainų, pasigerėti baletu. Ir smagiai pasišokti.

visus tuos norus galite patenkinti atsilankydami į

### SUSIPAŽINIMO VAKARĄ — BALIŲ

kurį ruošia Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, šių metų rugsėjo (setembro) mėn. 10 d. (šeštadienį) 20 val. Seselių Pranciškėčių gimnazijos salėje, V. Zelinoje, rua Campos Novos.

Programoje solistai dainininkai ir baletas, kuri atliks Teatro Municipal artistai bei Liet. Kat. Bendruomenės Choras.

Pirmos rūšies bufetas.

Šokiams gros puikus saloninis orkestras.

Šokiai tęsis iki 4 val. ryto.

Pakvietimus galima gauti pas visus L. B. Sąjungos narius, Mookoje pas Tėvus Jėzuitus, pp. Ambrozevičius telefonu 92-9170, p. A. Dutkų telefonu 93-5470, p. A. Bumblį telefonu 8-6423, L. K. B. Choro pirmininką J. Šepečauską telefonu 63-5336 bei Vila Zelinos Kiebonijoje ir Vyto bare.

Stalukus galima iš anksto užsisakyti V. Zelinoje pas p. Norbertą Stasiulionį.

Maloniai kviečiame visus lietuvius ir lietuviškąją atžalną atsilankyti.

Vakaro Rengėjai

SMAGIAI IR NAUDINGAI praleisti laiką kviečia visus Šv. Juozapo Vyrų Brolija į savo rengiamą

### SPAUDOS BIČIULIŲ BALIŲ

rugsėjo 17 d. šeštadienį, 20 val. Mokoje, Lietuvių Mokyklos salėje, Rua Lituania, 67.

Vakaro metu gros graži naujausia lietuviška muzika ir bus trumpa ir įdomi meninė programa.

Pakvietimus galima gauti pas Brolijos narius, ypač Juozą Baužį — V. Zelina; Motiejų Tamaliūną — V. Prudente, Juozą ir Jurgį Matelionius — Casa Verde. «Mūsų Lietuvos» spaustuovėje ir administracijoje.

Informacijos reikalais prašoma kreiptis į Brolijos Pirmą ninką Juozą Matelionį, telefonu 51-4011.